

Mitt i Jakobsgården ligger den moderna Riddarparken.

Foto: Marcus Forsgren

Riddarparken – en grön oas mitt i stan

Invid Jakobsgården centrum finns en liten grön oas som kanske är mest besökt under våren och sommaren – men som ger nya upplevelser året om. Riddarparken i Jakobsgården har kallats en modern stadspark. För många en trevlig träffpunkt, där man kan slå sig ned i utomhuscaféet för en fika, ha picknick på gräsmattorna eller delta i olika aktiviteter som exempelvis firandet av nationaldagen.

Under 1800-talets andra hälft blev det allt vanligare att man i städerna anlade en stadspark för allmänheten. I parken skulle det finnas träd och växter av olika slag samt promenadstigar. För borgerskapet blev det ett vanligt nöje att klä upp sig för en söndagspromenad i stadsparken. Tidigare hade de parker och trädgårdar som funnits varit knutna till slott och herresäten och därmed i privat ägo. Så var det också i Järfälla. Här vet vi att exempelvis både Säby och Görväln hade stora parkanläggningar. Men det var som sagt bara ägarna och deras vänner som fick njuta av praktiken.

Stationshus och järnvägsparker

När den första allmänna parken anlades i Jakobsgården vet vi inte. I samband med järnvägens utbyggnad uppfördes stationshus både i städerna och i de samhällen som uppstod där nya stationer förlades utmed stambanorna. För att manifesteras stationshusens viktiga funktion lades ofta välkomnande planteringar eller små järnvägsparker framför dem. Genom Järfälla drogs järnvägen fram 1876 och samma år uppfördes det gamla stationshuset som fortfarande står kvar. När den lilla parken framför tillkom är lite mer

osäkert. 1876 var det fortfarande över 40 år kvar tills Jakobsgården gårds ägor skulle komma att styckas upp till villatomter och småbruk. Det troligaste är nog att resenärerna som steg av i Jakobsgården möttes av en syn bestående av åkrar, ängar och skog samt gårdsbyggnaderna på sin bergsknalle. Från 1940-talet finns i alla fall foton där den lilla parken skyntar. Den finns kvar än idag men fungerar mest som genväg till och från stationen. En annat tidigt exempel i Järfälla är Hammarparken vid Vasavägen, som anlades på mark som sparats vid 1950-talets exploatering.

På platsen för Riddarparken låg tidigare en fotbollsplan, som på vintern konverterades till skridskobana, en stor gräsmatta och en pulkabacke. När 1960-talets barnkullar som bodde i höghusen runt centrum vuxit upp blev platsen allt mer oanvänd och öde. I samband med upprustningen av Jakobsgården centrum i början av 1990-talet väcktes tankarna på att anlägga en ny park här.

Riddarparken planerades i nära samarbete mellan landskapsarkitekten Ulf Nordfjell och Järfällas dåvarande stads-trädgårdsmästare Kerstin Fogelberg. Den stod färdig 1995. Året därpå fick Riddarparken det prestigefyllda Siena-priset som utdelas för att främja en god utemiljö.

Växter för alla årstider

Växterna i planteringarna har valts ut så att de ska vara vackra att se på året om. På vintern, när det mesta är ”dött”, ger istället fröställningarna en spännande karaktär åt planteringarna. Växterna är också valda för att blomma vid olika

tidpunkter. Färgskalan spänner från varmt gula och röda blommor i söderläge till rödlila, blått, grålila och vitt i de mer skuggiga lägena.

I parken finns flera olika rum, från pergolan med klematis och doftande rosor till öppna solstänkta gräsmattor, från höga träd som skänker skugga åt delar av parken till en damm med vattenlek. Här finns också café, lekplats och utrymme för spontanidrott. Det är många funktioner som samsas på en liten yta, men som ändå av en skicklig landskapsarkitekt fogats samman till en helhet.

Ulf Nordfjell var redan då ett uppmärksammat namn. Sedan dess har han fått ett internationellt genombrott. 2007 fick han uppdraget att i samband med 300-årsjubileet av Carl von Linnés födelse göra en trädgård till dennes ära på Chelsea Flower Show i London. Chelsea Flower Show anses vara världens främsta trädgårdsutställning och Ulf Nordfjells Linnéhyllning vann en guldmedalj. Förra året vann Nordfjell återigen första pris för bästa trädgård på Chelsea Flower Show.

Passa på att njuta av de sprakande höstfärgerna som just nu genomsyrar parken! Men glöm inte att ta en långsam promenad genom parken i vinter och titta på klematisens skulpturala frökaplar. Minns detta i maj, när körsbärsträden är översållade med små rosa blommor och magnolians knoppar just spruckit upp. Och att under sommaren sitta invid det porlande vattnet i dammen och andas in rosendoften är en upplevelse för många sinnen.